



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_709
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Česká a světová literatura 20. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Jakub Stolička
Název DUMu:	Literatura po roce 1989 II
Pořadové číslo DUMu:	09
Stručná anotace:	
Digitální učební materiál Literatura po roce 1989 II rozvíjí interpretační kompetence žáků. Žák formou interaktivních cvičení získává informace z textu či jiných médií, text na základě těchto informací interpretuje a debatuje o něm. Žák rozpozná charakteristické znaky uměleckého textu.	
Ročník:	4.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí první dva pracovní listy k třídění již nabytých poznatků. V posledních třech pracovních listech tyto poznatky zapojují v aktivní interpretaci textů, či jiných médií.
Výsledky vzdělávání:	Žák rozpozná charakteristické znaky uměleckého textu. Žák text interpretuje a debatuje o něm.
Vytvořeno dne:	2. 3. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Literatura po roce 1989

Divadlo Járy Cimrmana

Záskok



Fotografie: Vlastula

Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha_Zizkovske_divadlo_Jary_Cimrmana.jpg

česká literatura

Literatura po roce 1989

Hra Záskok byla první divadelní hrou tohoto souboru.

V divadle hrají pouze muži.

Divadlo vzniklo až po roce 1989.

Hry pocházejí především od autorské dvojice Svěrák, Smoljak.

PRAVDA

NEPRAVDA

Roztříd' vyjádření dle pravdivosti

česká literatura

Literatura po roce 1989

Vražda v salónním coupé

Dobytí severního pólu

Dlouhý, široký a krátkozraký

Švestka

- Výprava několika nadšenců na daleký Sever.
- Uvedení pohádek na pravou míru tak, aby popisovaly reálný život a nemazaly dětem med kolem úst.
- Vyšetřování pokusu o vraždu, ke kterému dojde ve vlaku z Prahy do Istanbulu.
- Hra z prostředí železnice zpracovávající téma stařecké zapomnětlivosti.

Přiřaď ke hrám jejich obsah

česká literatura

Literatura po roce 1989

Divadlo Jára Cimrmana

Záskok

Herecké desatero Járy Cimrmana

1. Nepij na kuráž. I opilce zahraje lépe střízlivý.
2. Pamatuj, že na jevišti se většinou jmenuješ jinak než v životě. Je dobré znát i jména ostatních figur.
3. Citová hnutí vyjadřuj raději zády k publiku. Jak smích, tak pláč uděláš nejlépe škubáním ramen.
4. Za předměty házené na jeviště neděkuj.
5. Po nápovědě neopakuj všechno. Některé věty patří kolegům.
6. Na záchod jdi před představením, ať potom při hře necouráš.
7. Hraješ-li čerta, uvědom si před usednutím, že máš ocas.
8. Při potlesku na otevřené scéně se neukláněj. Patří patrně někomu jinému.
9. Pamatuj, že některé dveře jsou jen namalované.
10. Při hostině na jevišti nejez. Vše je gumové.

Smoljak, Svěrák: *Záskok*. Paseka, Praha 2000., s.27.

Úryvek pochází z přednáškové části představení *Seminář*, která se vždy věnuje životu a dílu Járy Cimrmana. *Seminář* má vždy úzký vztah ke hře samotné. Odhadni, o čem samotná hra tedy pojednává.

Zamysli se nad tím, jak může být toto desatero do hry zakomponováno. Jak byste ho do hry začlenili vy?

Zamysli se nad žánrem textu a jeho účinkem na diváka **česká literatura**

Literatura po roce 1989

Divadlo Járy Cimrmana

Záskok

PRÁCHEŇSKÝ (deklamuje v domněni, že mu principál napovídá): Kam se hrabe Bittner, to se nedá srovnat.

PRINCIPÁL: Ne, prosím vás, to tam nepatří, to já jen chválím váš přednes.

PRÁCHEŇSKÝ: Heleďte se, taková zásada: neříkejte mi nic, co nepatří do role. Protože já mám děsnýho pamatováka. A já to pak z tý hlavy nedostanu. Co je tam dál? (Nahlédne do textu.) Jak se

daří nebožce, pane doktore? (Zarazí se.) Poslechněte, to je nějaký renonc, ne? Jak se daří nebožce?

Jak se jí může dařit, je tuhá, ne?

PRINCIPÁL: Tím jsem chtěl vyjádřit, že Vavroch si přeje...

PRÁCHEŇSKÝ: Jakej Vavroch zase? Člověče, vy tam máte figur jak na orloji.

BÁRTA: Vavrocha hrajete vy, mistře.

PRINCIPÁL: Vy jako Vavroch už si přejete, aby panímáma zemřela, a tak už o ní mluvíte jako o nebožce. A taky máte něco upito. Byl jste v hospodě s Helgou.

PRÁCHEŇSKÝ: Helgu hraje taky chlap?

BÁRTA: Ne, ta se tam vůbec nevyskytuje v té hře.

PRÁCHEŇSKÝ: Žádná Helga tam není? A s kým teda budu v tý hospodě?

VŠICHNI: S Helgou.

PRÁCHEŇSKÝ: Aha. Poslyšte, kolegáčkové, známe přece společně celou řadu osvědčených kusů. Co

kdybychom večer sehráli třeba Slepého mládence? Nebo Šumařovo dítě. A bylo by po starostech.

Co říkáte?

Smoljak, Svěrák: *Záskok*. Paseka, Praha 2000., s.35.

Vyznač v textu pasáže, které dávají tušit, že se celá divadelní hra značně nevydaří.

Na základě ukázky charakterizuj Prácheňského.

Proč ve skutečnosti ve hře nevystupuje Helga?

Na základě hry vysvětli, v čem spočívá princip divadla na divadle.

česká literatura

Literatura po roce 1989

Divadlo Járy Cimrmana

Záskok

Zamysli se nad povahou Prácheňského, jaký je jeho vztah k ostatním členům souboru? Jak se naopak chovají k němu? Vlož do kruhu některé z jeho vlastností, zdůvodňuj.

Zhlédni krátkou ukázkou na
YOUTUBE



poslušnost

loajalita

namyšlenost

tvrdohlavost

svéhlavost

lenost

česká literatura

Literatura po roce 1989

Seznam použitých zdrojů

obrazové materiály:



Fotografie: Vlastula

Dostupné z:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Praha_Zizkovske_divadlo_Jary_Cimrmana.jpg

textové materiály:

Smoljak, Svěrák: *Záskok*. Paseka, Praha 2000.